

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1605

Vragen van het lid **Mutluer** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Eindelijk PTSS-erkenning voor brandweer, maar regeling voelt als mager compromis»* (ingezonden 18 februari 2026).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 13 april 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 1293.

Vraag 1

Kent u het bericht «Eindelijk PTSS-erkenning voor brandweer, maar regeling voelt als mager compromis»?¹ Zo ja, wat vindt u van dit bericht?

Antwoord 1

Ja. Het akkoord op deze regeling en de inhoud is een aangelegenheid tussen de werkgevers en de betrokken bonden als vertegenwoordigers van de werknemers. Het is dan ook niet aan mij om dit bericht te opiniëren.

Vraag 2

Kunt u toelichten hoe dit bericht zich verhoudt tot het aangenomen amendement-Mutluer/Van Nispen, dat beoogt te komen tot een gelijkwaardige en uniforme landelijke ondersteuning en regeling voor brandweerlieden met PTSS, waarvoor 1,75 miljoen euro is vrijgemaakt?²

Antwoord 2

Deze middelen zijn toegekend aan de regio's om uniforme landelijke ondersteuning mogelijk te maken. Hiermee is er uitvoering gegeven aan dit amendement.

Vraag 3

Kunt u gespecificeerd uiteenzetten wat er met deze middelen is gebeurd? Waaraan zijn ze concreet besteed?

¹ RTL Nieuws, 17 februari 2026 (Eindelijk PTSS-erkenning voor brandweer, maar regeling voelt als mager compromis).

² Kamerstuk 36 725 VI, nr. 16.

Antwoord 3

De veiligheidsregio's geven aan dat er jaarlijks € 48.102,52 per veiligheidsregio beschikbaar is voor de uitvoering van de landelijke regeling PTSS. Dit budget is volgens de regio's specifiek bedoeld om binnen regio's extra (HR) capaciteit vrij te maken ter ondersteuning van medewerkers (0,5 fte). Jaarlijks gaat een bedrag van € 561.273,- richting het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (hierna: NIPV) voor de coördinatie van de landelijke uitvoering van de regeling PTSS. De veiligheidsregio's hebben mij laten weten dat zij deze middelen als volgt besteden:

- De vertaling van de regeling zodat de regeling binnen elke veiligheidsregio op dezelfde wijze wordt uitgevoerd, toegepast en uitgelegd;
- Een landelijk ondersteuningsbureau PTSS;
- Het contracteren van een diagnostisch instituut;
- Het in stand houden van een landelijke commissie PTSS;
- Het organiseren van het aanvraagproces voor de erkenning van de beroepsziekte. Hierbij hoort ook het organiseren van een werkomgeving die voldoet aan wettelijke eisen op het gebied van privacy en informatieveiligheid.

Vraag 4

Welke PTSS-regeling is voorts per 1 januari 2026 ingevoerd? Kunt u de kernonderdelen van deze regeling beschrijven? Is deze regeling zowel voor brandweerlieden als voor vrijwilligers begrijpelijk, uitvoerbaar en snel toegankelijk?

Antwoord 4

De 25 veiligheidsregio's, als werkgevers van de brandweer, zijn recent gekomen tot één gemeenschappelijke aanpak voor ondersteuning en begeleiding bij mentale klachten als PTSS. Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is de «Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte» die per 1 februari 2026 is ingevoerd.

De veiligheidsregio's hebben aangegeven dat deze regeling niet op zichzelf staat, maar onderdeel uitmaakt van een breder pakket aan maatregelen waarbij vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap de focus op preventie ligt. Mocht desondanks sprake zijn van beroepsgerelateerde PTSS, dan liggen aanspraken nu vast in één regeling. Volgens de veiligheidsregio's is met de regeling PTSS het stroomlijnen, uniformeren en professionaliseren van het proces geregeld wanneer een medewerker of vrijwilliger zich met PTSS-klachten meldt bij de veiligheidsregio. Dit om te komen tot gelijkwaardige aanspraken voor zowel (beroeps)medewerkers als brandweervrijwilligers bij alle veiligheidsregio's.

Onderdeel hiervan zijn aanvullende afspraken met betrekking tot loondoorbetaling en aanvulling op het loon bij arbeidsongeschiktheid, óók voor vrijwilligers. Voor wat betreft de aanvulling op de WIA-uitkering bij arbeidsongeschiktheid in en door de dienst is voor vrijwilligers eenzelfde aanspraak in de regeling PTSS opgenomen.

Indien een medewerker de dienst verlaat met PTSS, kan aanspraak worden gemaakt op vergoeding van medische kosten. Voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd wordt een afspraak vastgelegd over finale kwijting. Dit voorkomt een openeinderegeling en onnodige regeldruk voor zowel medewerker als werkgever. Ook is in de regeling een gemaximeerde vergoeding van andere dan medische kosten (zoals huishoudelijke hulp, kinderopvang, vervoer) opgenomen voor medewerkers en vrijwilligers. Bij de totstandkoming van de regeling PTSS is nagedacht over een vorm van terugwerkende kracht. Een aanvraag voor aanspraken op grond van de regeling PTSS kan, als in de vijf jaren voor de inwerkingtreding sprake is geweest van kosten. Dit om medewerkers die afgelopen jaren met klachten hebben rondgelopen tegemoet te treden.

Overlegpartners spraken af de regeling PTSS te evalueren. Daarbij wordt ook bezien in hoeverre de regeling in de praktijk begrijpelijk, uitvoerbaar en snel toegankelijk is. Evaluatie volgt drie jaar na inwerkingtreding of zoveel eerder dan nodig.

Tot slot verwijs ik u voor de volledige regeling graag naar de website³ van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (hierna: WVSV).

Vraag 5

Klopt het dat in tegenstelling tot regelingen voor politie en defensie, in de PTSS-regeling voor brandweerpersoneel geen recht op automatische immateriële schadevergoeding (smartengeld) is opgenomen en dat de hoogte van eventuele vergoeding afhankelijk blijft van de specifieke veiligheidsregio (25 regio's)? Zo ja, waarom is hiervan afgeweken en welke overwegingen hebben tot deze keuze geleid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja, het klopt dat er in de PTSS-regeling voor het brandweerpersoneel geen recht op automatische immateriële schadevergoeding (smartengeld) is opgenomen. De betrokken overlegpartners, te weten de werkgevers- de 25 veiligheidsregio's- en de bonden als vertegenwoordiging van deze werknemers zijn hiertoe gezamenlijk gekomen.

In het nieuwe stelsel beroepsgerelateerde gezondheidsklachten van politie staat zorg, het herstel en de re-integratie van de medewerker centraal. Zodra een politiemedewerker zich meldt met beroepsgerelateerde gezondheidsklachten, en deze meer dan 1% beroepsgerelateerd zijn, ontvangt de politiemedewerker direct de benodigde begeleiding, zorg en gerichte vergoedingen. Bij het bereiken van de medische eindsituatie start het proces van de afhandeling van resterende schade (immateriële vergoeding). Hierbij geldt een drempel dat de klachten 51% of meer beroepsgerelateerd moeten zijn.

De veiligheidsregio's geven aan dat de regeling voor veiligheidsregio's is opgezet als een werkgeversvoorziening vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap, niet als een aansprakelijkheids- of schadevergoedingsregeling. De regeling beoogt de zorg voor medewerkers met een beroepsgerelateerde PTSS collectief te regelen en bevat uitsluitend materiële aanspraken. Mocht sprake zijn van (immateriële) schade dan is compensatie mogelijk via een aansprakelijkstellingsprocedure. Deze procedure kan parallel lopen aan vergoeding conform de Regeling PTSS. De veiligheidsregio's wijzen er daarbij op dat de regeling zelf landelijk uniform is; verschillen tussen de 25 veiligheidsregio's zitten niet in de regeling, maar alleen buiten de regeling (bijvoorbeeld bij civielrechtelijke aansprakelijkstelling).

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat hierdoor rechtsongelijkheid kan ontstaan? Zo ja, welke maatregelen treft u om dit te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Ik herken dat er verschillen bestaan in arbeidsvoorwaarden tussen verschillende beroepsgroepen, zoals bijvoorbeeld politie, defensie, brandweer en ambulancezorg die mede tot stand zijn gekomen op basis van verschillen tussen de taken, verantwoordelijkheden en organisatievormen van deze beroepsgroepen. Deze arbeidsvoorwaarden zijn per beroepsgroep tot stand gekomen in overleg tussen de sociale partners.

Ik sta voor goede zorg voor brandweermensen in Nederland. De 25 veiligheidsregio's als werkgevers van de brandweer zijn recent gekomen tot een gemeenschappelijke aanpak voor ondersteuning en begeleiding bij mentale klachten als PTSS. Dit betekent concreet dat er een einde is gekomen aan een versnipperde aanpak en het niet bestaan van een landelijke regeling. Daar ben ik blij mee.

Het akkoord op deze regeling en de inhoud is een aangelegenheid tussen de werkgevers en de betrokken bonden als vertegenwoordigers van de werknemers. Vanuit de ervaring vanuit mijn verantwoordelijkheid richting politiepersoneel weet ik hoe belangrijk goede afspraken zijn voor het behoud en inzetbaarheid van personeel. Ik moedig betrokken partijen en diverse beroepsgroepen aan om van elkaar te blijven leren daar waar dit kan. Vanuit mijn stelselverantwoordelijkheid zal ik blijven bezien hoe hier het beste in te ondersteunen.

³ <https://wvsv.nl/wp-content/uploads/sites/10/2025/07/lbr.-25-03-LOAV-25-03.pdf>

Vraag 7

In hoeverre is de financiering zoals voorzien in het amendement-Mutluer/Van Nispen, toereikend voor de daadwerkelijke uitvoering van een landelijke regeling? Welke signalen ontvangt u van veiligheidsregio's over uitvoerbaarheid en kosten? Wat is er (financieel) nodig om te komen tot een regeling die daadwerkelijk uniform en gelijkwaardig is, inclusief een vorm van immateriële schadevergoeding?

Antwoord 7

De regeling is in werking getreden per 1 februari 2026. De regio's hebben bij mij aangegeven dat het nu nog te vroeg is om iets te kunnen zeggen over de uitvoerbaarheid en de kosten. Er zal periodiek geëvalueerd worden hoe de regeling en de uitvoering hiervan verlopen.

Met deze regeling wordt met name uniformiteit en gelijkwaardigheid beoogd daar waar het gaat om alle 25 veiligheidsregio's en de uitwerking van deze regeling voor zowel beroeps- als vrijwillige brandweerlieden. Als u hier doet op andere beroepsgroepen, verwijs ik u graag naar mijn beantwoording hierboven onder vraag 6. Evaluatie van- en afspraken met betrekking tot de regeling, waaronder bijvoorbeeld vormen van vergoedingen, zijn onderdeel van gesprek tussen de overlegpartijen, de werkgevers en de bonden. Vanuit de veiligheidsregio's wordt jaarlijks een (financiële) verantwoording van de besteding van de bijdrage vanuit het ministerie (c.q. opvolging van het amendement Mutluer/Van Nispen⁴) opgesteld.

Vraag 8

Welke activiteiten onderneemt u om ervoor te zorgen dat ook vrijwilligers binnen de veiligheidsregio's op gelijke wijze kunnen profiteren van de regeling en dat eventuele praktische belemmeringen bij hun toegang tot ondersteuning worden weggenomen?

Antwoord 8

Goede zorg voor brandweermensen, zowel beroeps- als vrijwillige brandweerlieden in Nederland, acht ik van groot belang. Ik heb direct naar aanleiding van serieuze signalen in 2024 aandacht gevraagd voor goede zorg voor brandweermensen: zowel voor beroeps- als vrijwilligers. Dit heb ik gedaan in het Veiligheidsberaad, waar alle Algemeen Besturen van de veiligheidsregio's als de werkgevers van de brandweer door de voorzitter veiligheidsregio's vertegenwoordigd zijn.

De regeling en de inhoud daarvan is primair een aangelegenheid tussen de werkgevers en de bonden. Bij de totstandkoming en onderhandelingen over de regeling is ook specifieke aandacht geweest voor de vrijwilligers en hier zijn specifieke artikelen over opgenomen in de regeling. De onlangs ingevoerde regeling geldt dan ook voor zowel beroepsmedewerkers als vrijwilligers, waardoor, zo geven de veiligheidsregio's mij aan, vrijwilligers nu een gelijke behandeling krijgen. Daarbij zal uit de evaluatie naar voren komen of en hoe dit tot uiting komt en of aanvullende stappen nodig zijn. Indien ik signalen ontvang van praktische belemmeringen bij toegang tot ondersteuning van zowel beroeps- als vrijwillige brandweerlieden zal ik dit onder de aandacht brengen in gesprek met de betrokken partijen.

⁴ 36 725 VI, nr. 16